

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Wstęp do archeologii - ćwiczenia , PG_00200149						
Kierunek studiów	Archeologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS			2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Archeologii						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Mateusz Cwaliński				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		18.0	50
Cel przedmiotu	Wprowadzenie do podstawowych zagadnień dyscypliny. Umiejscowienie archeologii w kontekście nauk historycznych i antropologicznych. Kształtowanie pojmowania źródeł archeologicznych i procesów źródłotwórczych. Przybliżenie historii interpretacji archeologicznych, jako historii dostrzegania różnorodności źródeł archeologicznych powiązanej z koncepcjami narracji archeologicznej. Wprowadzenie do ochrony dziedzictwa archeologicznego i postrzegania społecznego kontekstu archeologii.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[ARCHL3_W04] Zna główne kierunki badań archeologicznych, takich, jak archeologia procesualna, kognitywna, kontekstualna, gender studies	Zna różne kierunki badań archeologicznych i rozumie ich znaczenie w procesie budowania interpretacji oraz narracji archeologicznej.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[ARCHL3_W01] Zna i rozumie wybrane fakty, obiekty i zjawiska z zakresu archeologii oraz podstawowe ujęcia teoretyczne służące wyjaśnianiu zależności między nimi. Posiada tym samym podstawową wiedzę ogólną z zakresu nauk humanistycznych	Zna i rozumie miejsce archeologii wśród innych dziedzin nauki, definiuje najważniejsze etapy w rozwoju dyscypliny oraz opisuje różnice pomiędzy wiodącymi nurtami teoretycznymi. Potrafi przedstawić podstawowe metody datowań stosowane w archeologii, opisać procesy formowania się stanowisk archeologicznych. Rozróżnia podstawowe relikty na stanowiskach archeologicznych w tym kategorii źródeł ruchomych i nieruchomych. Wyjaśnia znaczenie badań archeologicznych dla ochrony dziedzictwa kulturowego oraz budowania wiedzy o przeszłości.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[ARCHL3_K02] Jest gotów do uznania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu w aspekcie analiz gabinetowych jak i prac terenowych	Jest gotów do uznania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu w aspekcie analiz gabinetowych, jak i prac terenowych z zakresu archeologii.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHL3_W07] Zna i rozumie fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji	Zna i rozumie rolę badań archeologicznych dla rozwoju kulturowego ludzkości oraz wyjaśnia różnice statusu archeologii w różnych kręgach kulturowych współczesnego świata z uwzględnieniem kontekstu politycznego czy religijnego.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[ARCHL3_K01] Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści	Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści z zakresu podstaw archeologii.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHL3_U08] Potrafi samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie	Rozwiązuje podstawowe zagadnienia z zakresu studiów archeologicznych w umiejętny sposób dobierając i weryfikując dane. Potrafi ocenić poprawność podstaw źródłowych i metodologicznych interpretacji w archeologii.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
Treści przedmiotu	<ul style="list-style-type: none"> - archeologia definicja i zakres; - historia archeologii; - podstawowe pojęcia archeologii i nauki pomocnicze archeologii; - źródła archeologiczne i procesy źródłotwórcze; - datowanie w archeologii; - klasyfikacje w archeologii; - narracje w archeologii. 		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Najogólniejsze wiadomości z zakresu pradziejów powszechnych, umiejętność samodzielnej lektury.		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Aktywność studenta w toku dyskusji na zajęciach	0.0%	10.0%
	Kolokwium	51.0%	90.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p>Ławecka D.</p> <p>2005 Wstęp do archeologii, Warszawa.</p> <p>Renfrew C., Bahn P.</p> <p>2002 Archeologia. Teorie, metody, praktyka, Warszawa.</p>
	Uzupełniająca lista lektur	<p>Trigger B.G.</p> <p>2006 A History of Archaeological Thought. Cambridge.</p> <p>Johnson M.</p> <p>2013 Teoria archeologii. Wprowadzenie. Kraków.</p>
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	<ul style="list-style-type: none"> - Jakie metody datowania stosuje się w archeologii? - Jakie etapy rozwoju myśli teoretycznej w archeologii się wyróżnia? - W jaki sposób zachodzą procesy źródłotwórcze? - Jakie aspekty społeczeństwa bada archeologia? - Jak definiuje się 'kulturę'? 	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.